

Anti-pestprotocol

De Springplank*
Openbare Basisschool

Leren springen, durven vallen

Inhoud

Inleiding.....	2
Doel.....	2
Preventief tegen pesten.....	3
De Gouden Weken	3
Bikkeltraining	4
Anti-pestcoördinator.....	4
Wat is pesten?	5
Vormen van pesten	5
Voorwaarden voor de aanpak tegen pesten.....	6
Welke rollen zijn er bij pesten?	7
De vijfsporenaanpak	7
Welke stappen zetten we als er gepest wordt?	7
1. <i>Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.</i>	7
2. <i>Steun bieden aan het kind dat zelf pest.</i>	7
3. <i>De ouders van het gepeste, pestende kind steunen en de ouders van de middengroep indien noodzakelijk informeren.</i>	7
4. <i>Mobiliseren van de zwijgende middengroep.</i>	8
5. <i>De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de leerkrachten.</i>	8
De sanctieladder	9
Laddersport 1: Individuele gesprekken met betrokken leerlingen	9
Laddersport 2: proefperiode 1.....	9
Laddersport 3: Als het pestgedrag niet stopt	9
Laddersport 4: proefperiode 2.....	10
Laddersport 5: Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt	10
Laddersport 6: Indien het pestgedrag toch aanhoudt.....	10
Adviezen voor ouders.....	11

Inleiding

We bieden een passende en veilige school voor ieder kind. We werken op basis van respect en vertrouwen. Personeel en kinderen zorgen samen voor de hele school, we houden rekening met elkaar, spreken elkaar aan op gedrag en we voelen ons er veilig.

De fysieke en sociale veiligheid van kinderen, collega's en ouders vinden wij belangrijk. Hoe graag we dat ook samen willen, het gaat niet altijd vanzelf goed. In de SAAM*wijzer veiligheid staat opgenomen welke maatregelen wij, als stichting, nemen om te zorgen voor veilige scholen. Dit document is van toepassing op alle scholen van SAAM, maar wordt jaarlijks specifiek gemaakt voor iedere individuele school. Voor zaken omtrent (sociale)veiligheid verwijs ik u naar het document Saam*wijzer veiligheid. In dit document wordt er verder toegespitst op het beleid Anti-pestten.

Doel

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op regels en afspraken.

Leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit Anti-pestprotocol.

Preventief tegen pesten

Allereerst proberen wij preventief te werken. We bespreken in het team hoe de sfeer op school is, werken aan projecten tegen pesten, tegen cyberpesten en aan sociale vorming.

In elke groep wordt regelmatig gesproken over samen spelen en samen werken en het voorkomen van vervelend gedrag of pesten op school. Aan hand van echte of fictieve situaties leren we van en met elkaar over het waarom van gedragsregels en goede omgangsvormen. Zo proberen wij de meeste problemen voor te zijn en kinderen de tools te geven om het zelf op te lossen.

De Gouden Weken

Na elke vakantie (langer dan een week) is het goed om weer even stil te staan bij de groepsvorming. Tijdens de vakantieperiode komen kinderen los van de schoolse situatie. Sommige kinderen gaan op vakantie, gaan logeren bij vriendjes of opa en oma. Andere kinderen hebben te maken met samengestelde gezinnen en/ of co-ouderschap. Hierdoor kan het dagelijks ritme tijdens de vakantiedagen toch net anders zijn dan anders. Na de vakantie weer naar school vraagt soms best wel wat van de kinderen.

Door actief te werken te werken aan een goede sfeer in de groep bouwen we aan een stevig fundament voor het hele schooljaar. Bij de start van het schooljaar, na de kerstvakantie en na de meivakantie zijn bij uitstek de periodes waarin we nog meer aandacht hebben voor het positieve groepsklimaat dan anders.

Tijdens de eerste weken na de zomervakantie organiseren we de 'Gouden weken'. Bij de 'Gouden weken' ligt het accent op groepsvormende activiteiten en oudercontact en gaan na de zomervakantie direct van start. Een groep heeft de tijd nodig om zich te vormen na de vakantie. Door actief hiermee aan de slag te gaan is het mogelijk samen met de kinderen te werken aan een prettige, veilige sfeer in de groep. Door het samen te doen zijn zij medeverantwoordelijk en eigenaar van de groepsafspraken die gemaakt worden.

Een fundament moet je wel onderhouden. De periode van de 'Zilveren Weken' (de eerste twee weken na de kerstvakantie) en de 'Bronzen Weken' (de eerste twee weken na de meivakantie) maken we tijd om met elkaar te reflecteren op waar we staan als groep. Daarnaast kijken we naar wat we nog willen leren en ontwikkelen met elkaar en wat we daarvoor nodig hebben. Om daarna ook

voorzichtig naar het einde van het schooljaar vooruit te blikken. Hoe gaan we het jaar afsluiten? Wat hebben we dit jaar geleerd en waar zijn we trots op?

Bikkeltraining

Om op een structurele wijze aandacht te besteden aan een evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we de methode 'Bikkels'. Deze training draagt bij aan een veilige leeromgeving. Kinderen leren om rekening te houden met elkaar, leren zichzelf beter kennen en groeien op het sociale vlak. De bikkeltraining is een methode die kinderen leert om sterk in hun schoenen te staan, zodat ze de hele wereld aan kunnen.

Anti-pestcoördinator

Op onze school is Rob van de Laarschot de anti-pestcoördinator.

De anti-pestcoördinator heeft de volgende taken:

1. Het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten. (Het zicht houden op de acties die uitgevoerd worden om de pesterijen gericht tegen één leerling daadwerkelijk te stoppen.)
2. Het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten. Enerzijds voor ouders, anderzijds voor het team.

Wat is pesten?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet onbewust) wat een ander niet bevalt. Echter, wanneer die ander aangeeft dat dit moet stoppen en je gaat toch door, dan spreken we van pesten. De precieze definitie van pesten luidt dan ook als volgt: Een vorm van agressief gedrag, waarbij een betrekkelijk machteloze persoon wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen. Pesten heeft drie kenmerken: het is intentioneel, vindt herhaaldelijk en over een langere periode plaats, heeft grote impact en er is een macht verschil tussen dader en slachtoffer.

Een van de 5 mistanden over het pesten, is dat wij het onder de noemer plagen definiëren. Voor het kind maakt het niet uit of het 'echt' gepest wordt. Kinderen die het gevoel hebben gepest te worden, ervaren de negatieve gevolgen namelijk van het pesten: zoals angst en depressie. Het afdoen van pestgedrag als plagen kan de aanpak juist belemmeren.

Pesten komt helaas op elke school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Vormen van pesten

Met woorden:	Vernederen, belachelijk maken Schelden Dreigen Met bijnamen aanspreken Gemene briefjes, mailtjes, sms-jes schrijven
Lichamelijk:	Trekken aan kleding, duwen en sjoeren Schoppen en slaan Krabben en aan haren trekken Wapens gebruiken
Achtervolgen:	Opjagen en achterna lopen In de val laten lopen, klemzetten of rijden Opsluiten
Uitsluiten:	Doodzwijgen of negeren Uitsluiten van feestjes Bij groepsopdrachten

Stelen of vernielen:	Afpakken Kliederen op materialen van de ander Dingen van de ander beschadigen
Afpersing:	Dwingen op geld of spullen af te staan Het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen
Digitaal pesten:	Anonieme berichten versturen via telefoon of social media. Schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op het internet plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een e-mailbom.

Voorwaarden voor de aanpak tegen pesten

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders/verzorgers.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Wij gebruiken hiervoor de vijfsporenaanpak en de sanctieladder.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties. Ook kan er advies gevraagd worden aan de vertrouwenspersoon binnen het team. De Springplank beschikt over twee vertrouwenspersonen, Julisa Coenders en Rob van de Laarschot (tevens anti-pest coördinator).

Welke rollen zijn er bij pesten?

1. Het gepeste kind
2. De pester
3. De rest van de klas (de zwijgende middengroep)
4. De leerkrachten
5. De ouders

De vijfsporenaanpak

Welke stappen zetten we als er gepest wordt?

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.

We luisteren naar wat er gebeurd is. We laten aan het kind merken dat hij/zij uniek is en dat we er voor hem/haar willen zijn. We nemen het probleem serieus. We gaan samen met het kind op zoek naar mogelijke oplossingen en begeleiden het kind daarin. Indien nodig schakelen we deskundige hulp in. We houden vervolgesprekken met het kind.

2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest.

We nemen de tijd voor een gesprek met het kind. Pesten gebeurt nooit zonder reden, we vinden het daarom belangrijk om achter de oorzaak te komen. We zullen ingaan op de impact van de pester op het slachtoffer. We zorgen ervoor dat het kind zich veilig voelt en leggen hem/haar uit wat we als school zullen doen om het pesten te stoppen. We stellen hierin duidelijke grenzen. We houden vervolgesprekken met het kind.

3. De ouders van het gepeste, pestende kind steunen en de ouders van de middengroep indien noodzakelijk informeren.

We zullen ouders ervan op de hoogte stellen als hun kind in een peestsituatie zit. We zullen de tijd nemen het probleem met de ouders te bespreken. Ouders zijn altijd welkom met vragen of om hun verhaal te doen.

4. Mobiliseren van de zwijgende middengroep.

We zullen ook de groep op de hoogte stellen van het pesten. We praten met de groep over ieders eigen rol daarin. De groep kan het pesten doorbreken door actief een rol te spelen in het proces. Het is belangrijk dat de groep leert het pesten bespreekbaar te maken met de leerkracht en/of ouder. De groep heeft de mogelijkheid om met oplossingen te komen waarin ze zelf een actieve rol spelen. (Hoe we deze stap zetten is afhankelijk van de gevoeligheid van het slachtoffer).

5. De algemene verantwoordelijkheid van de school en professionalisering van de leerkrachten.

Wij als school zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat alle leerkrachten en andere medewerkers binnen de school weten hoe ze moeten handelen bij pestgedrag. Jaarlijks bespreken we dit protocol en stellen dit bij waar nodig. Binnen onze school is Annemieke van der Leest anti-pestcoördinator. Zij is het aanspreekpunt als het gaat om pestgedrag en is verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid binnen onze school. In eerste instantie is het de leerkracht zelf die de signalen over pesten krijgt. Hij of zij zal ook de stappen ondernemen om het pesten aan te pakken, maar hij kan een beroep doen op de anti-pest coördinator. Ook leerlingen en ouders kunnen hier een beroep op doen. Samen zullen zij het pestprobleem in kaart brengen en op zoek gaan naar oplossingen. De coördinator zal een vinger aan de pols houden tijdens het traject dat wordt uitgezet en aanspreekpunt blijven.

De sanctieladder

Laddersport 1: Individuele gesprekken met betrokken leerlingen

(Pestslachtoffer, pester, meeloper) onder leiding van de groepsleerkracht. De gesprekken met de pesters en meelopers hebben een waarschuwende functie. Doel van de gesprekken: afspraken maken over gewenste gedragsverbetering binnen een vastgestelde termijn. Deze afspraken worden vastgelegd. Ouders van de partijen worden geïnformeerd over de pestsituatie en de gemaakte afspraken. Anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de groepsleerkracht over de pestsituatie en de afspraken. De anti-pest-coördinator ontwerpt in overleg met de groepsleerkracht een samenhangende aanpak.

Laddersport 2: proefperiode 1

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht over een periode van 2 tot 6 weken. (Naar keuze). Elk nieuw pest-incident wordt bij de groepsleerkracht gemeld en vastgelegd in de leerling dossiers. De groepsleerkracht of anti-pestcoördinator checken bij de ouders van het gepeste kind of zij een positieve verandering merken. Er wordt in deze periode gewerkt met 'oeps-bladen' die de pester invult. De leerkracht kan ervoor kiezen dat deze ook mee naar huis gaan. In deze periode kan de steungroep ingezet worden. Er kan ook gekozen worden om de pester bij goed gedrag 'compensatie' punten te laten verdienen. Hij/zij start dan weer met een schone lei.

Laddersport 3: Als het pestgedrag niet stopt

volgt een tweede serie individuele gesprekken met de pester(s) + hun ouders en de meelopers + hun ouders onder leiding van een schoolleider en de groepsleerkracht.

Nieuwe pestincidenten uit fase 2 en overtredingen van de afspraken uit fase 1 vormen de input voor deze gesprekken. Daarom is het vastleggen van herhaalde pesterijen in fase 2 van groot belang. Pesters krijgen opnieuw twee tot zes weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding (SoVa of agressiereductie) ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen.

Daarnaast worden er (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pesters / meelopers. Afspraken en maatregelen worden vastgelegd in de leerling dossiers. (Registratieformulier staat in teams) De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de groepsleerkracht. De anti-pestcoördinator stelt zo nodig de systematische aanpak bij en bewaakt de samenhang tussen afgesproken interventies.

Laddersport 4: proefperiode 2

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht over een termijn van twee tot zeg weken. Elke nieuw pest-incident wordt bij de groepsleerkracht gemeld. Pestincidenten worden vastgelegd in het dossier. De anti-pestcoördinator checkt de stand van zaken bij de groepsleerkracht en bij de ouders van het gepeste kind.

Laddersport 5: Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt

wordt een interne schorsing aan de pesters (en meelopers) opgelegd door de schoolleiding. Tevens wordt verplichte begeleiding/ hulpverlening ingezet om wel tot gedragsverandering te komen. De afspraken worden vastgelegd in de dossiers. Ouders van de pester (en meeloper) worden geïnformeerd over deze interne schorsing. De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de directie en coördineert een samenhangende aanpak.

Laddersport 6: Indien het pestgedrag toch aanhoudt

na bovenstaande acties, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering op basis van de opgebouwde dossiers rondom de pester(s)+ meelopers. Hierbij volgt de directie het 'protocol schorsing en verwijdering'. De anti-pestcoördinator wordt geïnformeerd door de directie over de voorgenomen beslissing tot verwijdering.

Adviezen voor ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Geef dit wel door aan de leerkracht van uw kind, zodat deze op de hoogte is van de situatie.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

